

Tempus project- 517200-1-2011-1-BE-TEMPUS-SMGR

Establishing and capacity building of the Southern Serbian Academy and the National Conference for Vocational Higher Education (ECBAC)

IZVEŠTAJ SA 13. SASTANKA KNZORCIJUMA ODRŽANOG U NIŠU (APRIL 2015)

Trinaesti sastanak ECBAC Tempus konzorcijuma projekta je održan 27. i 28. maja 2015. god. na Visokoj tehničkoj školi u Nišu. Sastanku su prisustvovali evropski partneri sa Ku Lueven Univerziteta u Belgiji (Andre Govaert) i Univerziteta u Aalenu u Nemačkoj (Nichola Adams).

Sastanku su prisustvovali sledeći partneri iz Srbije: sa Visoke škole strukovnih studija za vaspitače iz Kruševca (Zoran Vasić, Aleksandar Vasić i Ivan Tomić), sa Visoke škole strukovnih studija za obrazovanje vaspitača u Pirotu (Sanja Kovačević, Bojana Nikolić, Danijela Vidanović, Emilija Popović, Ivan Stamenković, Zorana Simić i Ana Stefanović), sa Visoke poljoprivredno – prehrambene škole strukovnih studija u Prokuplju (Saša Petrović, Nikola Stolić i Ivica Stančić), sa Visoke strukovne škole za tekstil u Leskovcu (Novica Stanković, Nebojša Ristić, Đorđe Miltenović i Miroljub Đelić), sa Visoke hemijsko-tehnološke škole strukovnih studija u Kruševcu (Mladen Nikolić, Dragan Nikolić, Vesna Milovanović, Nada Ristić, Nebojša Arsić i Srđan Rakonjac), sa Visoke medicinske škole strukovnih studija u Čupriji (Milan Sretenović, Tatjana Simović i Nikola Krstić), sa Visoke tehničke škole strukovnih studija u Nišu (Dejan Blagojević, Aleksandra Boričić, Zoran Milivojević, Irina Cenić, Danica Milošević, Radomir Cekić, Jelena Petković, Nenad Pejin, Nataša Boričić i Suzana Jovanović), sa Visoke škole primenjenih strukovnih studija iz Vranja (Goran Petković, Ljiljana Stošić Mihajlović, Damjan Stanojević, Slobodan Stefanović i Nebojša Dimitrijević), sa Visoke poslovno-tehničke škole strukovnih studija u Užicu (Ljubica Diković i Predrag Popović) i sa Visoke železničke škole strukovnih studija u Beogradu (Aleksandra Vuković). Sastanku nisu prisustvovali predstavnici Ministarstva obrazovanja, predstavnici Nacionalne Tempus kancelarije, predstavnici Doma zdravlja u Čupriji, kao ni predstavnik visoke škole iz Subotice.

Nakon kratkog prozdravnog govora prof. dr Dejana Blagojevića, koji je direktor Visoke tehničke škole u Nišu i prof. dr Andrea Govaert-a, akademskog koordinatora projekta, poslednji izveštaj sa sastanka u Čupriji kao i izveštaj sa monitoring posete održane u Beogradu početkom aprila 2015. su jednoglasno usvojeni.

Sekretar škole u Nišu, gospođa Jelena Petković se osvrnula ukratko na izveštaj sa monitoring posete. Ona se zadržala samo na primedbama koje je ECBAC konzorcijum dobio od predstavnica Nacionalne Tempus kancelarije. Prva primedba odnosi se na sajt projekta koji bi trebalo upotpuniti informacijama o kontakt osobama za sve četiti službe pri Akademiji (kao što su IT služba, Služba za međunarodnu saradnju, itd.) Imena i kontakt adrese lica koja su zadužena za servise moraju da budu vidljiva na sajtu projekta kako bi svi studenti, nastavnici i predstavnici tržišta rada mogli da stupe u kontakt sa njima ukoliko su im potrebne informacije ili ukoliko bi želeli da uspostave neki vid saradnje. Lista osoba koje su zadužene za četiri službe takođe predstavlja jedan od važnih rezultata na projektu i zbog toga je važno da se ona objavi na web sajtu projekta što je pre moguće.

Druga zamerka je da indikatori napretka koje je konzorcijum doneo zahtevaju dopunu. Naime, konzorcijum je pripremio *Sumativnu analizu stanja na visokim školama strukovnih studija* koja sadrži ključne indikatore napretka samo za period trajanja projekta. Predstavnice NTK zahtevaju da članovi konzorcijuma naprave i dostave set indikatora napretka za period pre početka projekta tako da se može napraviti poređenje kako su visoke škole ranije poslovale i kako funkcionišu sada, kada su uspostavile blisku saradnju na projektu. Treba videti da li je došlo do nekih poboljšanja u načinu rada visokih škola zahvaljući saradnji na projektu i postignućima u okviru projekta.

Takođe, gospođa Petković je govorila o modelu saradnje koji je predložila NTK. Naime, umesto da se oformi Akademija strukovnih studija, članovi konzorcijuma bi po preporuci NTK trebalo da osnuju mrežu visokih škola. Ova mreža bi kasnije, kada se za to budu stekli uslovi, mogla da preraste u Akademiju. Pošto trenutno nije moguće institucionalizovati Akademiju, uspostavljane ovakve mreže bi bilo dobro rešenje za članice konzorcijuma. Sledeći ovu preporuku, konzorcijum je pripremio još jedan sporazum koji se tiče uspostavljanja ove mreže.

Nakon ove prezentacije, svi učesnici sastanka su bili pozvani da prisustvuju svečanom otvaranju studentskog sajma koji je organizovala Visoka tehnička škola u Nišu. Sve visoke škole koje su članice ECBAC konzorcijuma su imale mogućnost da promovišu sebe i svoje studentske programe. Sajam je takođe bio odlična prilika da se promovišu rezultati projekta i prezentuje štampani materijal koji se odnosi na Akademiju, a sve u cilju diseminacije na projektu. Poseban deo sajma je bio posvećen Akademiji, odnosno posterima, flajerima i knjigama koje su sačinjene na projektu. Učesnici studentskog sajma su imali prilike da slušaju ECBAC radio čiji je program obogaćen mnogim važnim informacijama o projektu, koje su priredili članovi Studentskog parlamenta u Nišu zajedno sa svojim kolegama sa ostalih visokih škola.

Nakon ceremonije otvaranja studentskog sajma, svi studenti su mogli da čuju interesantne i korisne informacije o tome kako se piše CV ili motivaciono pismo i kako se treba pripremiti za poslovni intervju. Takođe su mogli da čuju prezentacije o AISEC studentskoj asocijaciji koja je veoma aktivna u Srbiji i Erasmus studentskoj mreži.

Tokom prvog dana sastanka konzorcijuma, sesija Regionalne privredne komore se takođe održala na Visokoj tehničkoj školi u Nišu. Ovaj okrugli sto sa predstavnicima tržišta rada, privredom i značajnim činionicima lokalne samouprave je od velike važnosti za projekat, posebno u domenu održivosti projekta i razvoja dugoročnog biznis i marketing plana. Ova sesija je takođe bila jedna važna aktivnost diseminacije, budući da su rezultati projekta, dostignuća i ciljevi bili direktno predstavljeni trećim licima.

U nastavku sastanka konzorcijuma, partneri su mogli da čuju prezentaciju profesorke Ljubice Diković, koja je dala kratak izveštaj o studentskom sajmu održanom u Užicu, a zatim predstavila model Centra za karijerno vođenje.

Visoka poslovno tehnička škola u Užicu je organizovala studentski sajam 20.marta 2015. godine. Mnogi studenti, nastavnici, svršeni studenti, predstavnici medija, tržišta rada i lokalnih vlasti su uzeli učešća. Predstavnici Regionalne privredne komore su takođe bili prisutni zajedno sa predstavnicima Nacionalne službe za zapošljavanje, predstavnicima turističkih organizacija, javnih preduzeća i svih važnih kompanija i organizacija u kojima studenti škole u Užicu obavljaju stručnu praksu. Sajam je bio odlična prilika da se promovišu studentski programi članica ECBAC konzorcijuma i diseminiraju rezultati projekta. Profesor Dejan Blagojević, kao koordinator projekta za lokalne partnere je govorio o misiji, viziji i rezultatima na projektu, što je takođe bila važna aktivnost u pogledu diseminacije. ECBAC promotivni materijal je podeljen mnogim učesnicima sajma.

Profesori iz škole u Užicu kao i predstavnici Nacionalne Službe za zapošljavanje su pripremili čitav set korisnih predavanja o karijernom vođenju za studente koji su prisustvovali sajmu. Studenti su mogli da čuju predavanja iz domena "larih veština" o tome kako se piše CV i motivaciono pismo, kako se obavlja priprema za poslovni intervju, vrši prijava za posao u inostranstvu ili razvijaju veštine za rad u laboratoriji. Jedan od benefita sajma bio je taj što su pojedini poslodavci objavili svoje ponude za posao i na taj način pružili šansu svršenim studentima koji su prisustvovali sajmu da dobiju informacije iz prve ruke i na vreme apliciraju za posao. Mnogi predstavnici medija su prisustvovali sajmu. Intervju je dat za lokalnu TV stanicu, a dva važna članka o sajmu su objavljena, jedan u lokalnoj izdavačkoj kući, a drugi u časopisu Nacionalne službe za zapošljavanje.

Studentski sajam je bio odlična prilika da se predstavi model Centra za karijerno vođenje. Jedna od osnovnih misija Centra u budućnosti je da omogući saradnju i ostvari kontakte između studenata i visoko-obrazovnih institucija sa jedne strane i tržišta rada sa druge strane. Takođe, jedan od važnih ciljeva Centra bi bio da podučava studente "lakovim veštinama" koje naši studenti ne poseduju jer nisu sastavni deo našeg obrazovnog sistema. Fokus treba da bude na razvijanju

osećaja za multi-disciplinarni pristup kako bi se studenti opremili svim potrebnim kompetencijama, veštinama i znanjima u skladu sa potrebama tržišta rada.

Profesor Andre Govaert je istakao da su u Belgiji "lake veštine" sastavni deo kurseva u okviru studijskih programa na njihovim univerzitetima. Visoko obrazovne institucije u Srbij bi takođe trebalo da inkorporiraju ove veštine u već postojeće kurseve. Nastavnici jezika i nastavnici koji predaju predmete o menadžmentu bi mogli da preuzmu u budućnosti ovu odgovornost i edukuju studente ovim veštinama koje su danas neizostavne za obavljanje bilo koje vrste posla, po mišljenju gospodina Govaerta.

Nakon toga, profesor Dejan Blagojević je započeo prezentaciju o dugoročnom marketing i biznis planu. Rekao je da je sprovedena anketa među tridesetak kompanija iz niškog, topličkog i pirotskog okruga. Od kompanija se tražilo da popune specijalno dizajniran upitnik gde je trebalo da navedu informacije o tome kakav profil radnika im je potreban, kakve kompetencije su neophodne da bi se radilo na određenim pozicijama, koje se veštine očekuju od zaposlenih, itd. Svi ovi podaci su sakupljeni za IT sektor, a zaključeno je da postoji velika potreba za IT specijalistima, posebno u oblasti programiranja, kompjuterskog umrežavanja, web dizajna, tehničke podrške, administracije sistema, itd., što samo potvrđuje potrebu za pružanjem visokog obrazovanja u ovim oblastima i potvrđuje činjenicu da su visoko-obrazovne institucije koje nude ovakve studijske programe od velikog značaja.

Anketa je pokazala da su potrebni visoko kompetentni i stručni radnici koji imaju sposobnost da istovremeno primenjuju znanja iz različitih disciplina (multi-disciplinarnost). Upitnik koji je korišćen u ovoj anketi se može prilagoditi za druge sektore/polja i primeniti u drugim oblastima Srbije u kojima su locirane ostale visoke škole. Eksperti iz Regionalne privredne komore daju svoja predviđanja da bi rezultati bili slični, odnosno veoma ohrabrujući i za ostale sektore takođe.

Gospodin Cekić, nekadašnji sekretar škole je zatim govorio o opravdanosti osnivanja Akademije. Još jednom je naglasio ideju da su visoke škole mnogo jače i mnogo vidljivije na tržištu ukoliko su zajedno grupisane i ukoliko blisko saraduju.

Iako je Strategija o visokom obrazovanju do 2020. odobrena još pre tri godine, još uvek nisu preduzeti konkretni koraci kako bi se krenulo sa realizacijom strategijom predloženih aktivnosti (jedna od njih je i osnivanje Akademije). Strategija se i dalje isčitava i tumači.

Po mišljenju gospodina Cekića, potrebno je da ostvarimo sledeće strateške ciljeve Akademije. Moramo da uskladimo naše visoko obrazovanje sa onim u Evropi. Recimo, nigde u Evropi specijalističke studije ne pripadaju drugom stepenu studija kao što je to slučaj u Srbiji. To se mora promeniti. Zatim, moraju se napraviti jače veze između srednjih i visokih škola kako bi se unapredio kvalitet nastavnih programa. Programi na akademskim i strukovnim studijama ne bi trebalo da se preklapaju. Vertikalna i horizontalna prohodnost na studijama treba da bude omogućena. Treba napraviti jače veze sa tržištem rada, privredom i čitavim javnim sektorom.

Međutim, kroz saradnju među partnerima na projektu mnoge promene su već načinjene. Najveća dostignuća su ostvarena u pogledu obezbeđenja kvaliteta budući da jedan od glavnih ciljeva Akademije i jeste da se poboljša kvalitet nastavnog procesa. Do sada, partneri na projektu su realizovali tek 1/3 od integrativnih funkcija, odnosno četiri glavne integrativne funkcije kroz servise Akademije, što je samo po sebi već veliki uspeh, budući da su rezultati već vidljivi.

Prvi dan sastanka završen je objašnjenjima vezanim za tendersku proceduru. Rečeno je da je jedinstvena lista opreme sa specifikacijama napravljena u skladu sa potrebama svake visoke škole ponaosob. Takođe, jedinstvena tenderska procedura za kupovinu opreme je pokrenuta. Javna nabavka je objavljena na sajtu projekta. Tenderska procedura bi trebalo da bude završena do 8. maja kada će se razmatrati sve prispele ponude. Deo opreme će biti nabavljen po kursu od 102,008 dinara za euro, a deo po drugačijem, višem kursu budući da će druga partija sredstava na projektu biti isplaćena po višem kursu.

Rečeno je da partneri mogu da očekuju uplatu druge partije sredstava u iznosu od 30% od ukupnog budžeta na projektu, pošto je 60% sredstava na projektu već utrošeno. Koordinator projekta je poslao zahtev Evropskoj komisiji za isplatu druge partije i sada svi partneri mogu da očekuju da će dobiti dodatna sredstva za kupovinu opreme. Biće ustanovljeno koliko je svaka

partnerska institucija na projektu doprinela sufinansiranjem projekatskih aktivnosti i na osnovu ove kalkulacije biće odlučeno koliku sumu će svaka visoka škola dodatno dobiti za kupovinu opreme.

Tokom drugog dana sastanka, studenti iz Srbije koji su učestvovali u studijskim posetama u Gentu u Belgiji, Aalenu u Nemačkoj i Portu u Portugaliji imali su svoje prezentacije o korisnim informacijama koje su čuli na obukama u inostranstvu. Pošto su puno naučili kroz modele dobre prakse koje su im prezentovali inostrani studenti i njihovi profesori, naši studenti su došli do zaključka da treba više da rade timski, da rade na podršci, praćenju i savetovanju studenata, ali i na pokretanju i promovisanju studentske mobilnosti i praćenju ponuda za školarine i programa za stažiranje. Svi studenti iz Srbije su jako srećni što su imali prilike da učestvuju u studijskim posetama i svi imaju veoma lepe uspomene na vreme provedeno u inostranstvu i na gostoprimstvo svojih domaćina. Nakon studijski poseta, studenti pokazuju veliki entuzijazam da poboljšaju sradanju među Studentskim parlamentima visokih škola u Srbiji koje su partneri na projektu, naprave jače veze sa tržištem rada i daju svoj doprinos u pokretanju programa razmene studenata i studentske mobilnosti, u želji da sarađuju sa studentima i profesorima iz Evropske unije. U tom smislu, neophodno je osnovati servise za karijerno vođenje i mobilnost studenta.

Kasnije, svi studenti sa Visoke škole u Nišu, a ne samo predstavnici Studentskog Parlamenta i studenti koji su učestvovali na obukama, mogli su da čuju prezentacije studenata iz inostranstva sa partnerskih institucija u Belgiji i Nemačkoj koji su govorili o svojim Studentskim organizacijama i Parlamentima.

Nakon toga, kolega Mladen Nikolić sa Visoke hemijsko tehnološke škole iz Kruševca govorio je o aktivnostima ICT tima. Tim je prvo morao da definiše okvir za ICT servis i donese pravilnike. Zatim je dizajnirao sajt projekta koji se redovno ažurira. Članovi tima su učestvovali i na međunarodnim konferencijama kako bi radili na diseminaciji projekta. Sledeći zadatak tima bio je da otpočne tendersku proceduru za nabavku opreme. Naredni korak ICT službe je instalacija opreme i uspostavljanje informacionog sistema. Takođe, planirana je izrada web sajta za mrežu visokih škola tako što će se doraditi već postojeći sajt projekta. U planu je i uspostavljanje sistema za daljinsko učenje.

Profesor Nebojša Arsić sa Visoke hemijsko tehnološke škole iz Kruševca dao je kratku prezentaciju o aktivnostima tima za obezbeđenje kvaliteta. Ovaj tim bio je zadužen za vertikalno i horizontalno usklađivanje komisija i tela zaduženih za obezbeđenje kvaliteta pri osam visokih škola. Prvi zadatak tima je bio da se napravi akcioni plan i operativna struktura. Sledeći korak bilo je usklađivanje svih dokumenata koji su neophodni za primenu strategije obezbeđenja kvaliteta. Članovi ovog tima su dali doprinos diseminaciji projekta tokom Trend konferencije posvećene razvojnim potencijalima u visokom obrazovanju na Kopaoniku 2014. godine kada su predstavljena dva rada u vezi sa projektom.

Što se tiče službe za međunarodnu saradnju, kolegica Sanja Kovačević je rekla da nije bilo nekih značajnijih aktivnosti od poslednjeg izveštaja ove službe. Članovi ovog tima su počeli da tragaju za novim projektima. Postoji ideja da se otpočne novi projekat koji bi imao veze sa obrazovanjem vaspitača. Ova služba je odavno napravila svoj akcioni plan, sastavila listu indikatora i pripremila pravilnik o mobilnosti nastavnika i studenata.

Nakon prezentacija servisa, svi partneri na projektu su govorili o sprovedenim aktivnostima diseminacije. Zaključak je da su visoke škole organizovale veliki broj aktivnosti sa ciljem da informišu studente, nastavnike i treća lica o aktivnostima na projektu I. Ovo je period kada većina visokih škola organizuje promotivne aktivnosti za čak srednjih škola širom Srbije kako bi ih privukli da upišu njihove studije. Ovakva promotivna kampanja se takođe veoma uspešno koristi i za diseminaciju projekta. Osim ovih promotivnih aktivnosti, bilo je i drugih aktivnosti po pitanju diseminacije. Recimo, studenti iz škola u Pirotu, Leskovcu i Kruševcu koji su učestvovali u studijskim obukama u inostranstvu, napravili su prezentacije za svoje kolege o programu obuke ili su gostovali u televizijskim emisijama kako bi pričali o svom iskustvu i ECBAC Tempus projektu. Škola u Vranju je organizovala otvorena vrata škole i takmičenje iz tehnologije drveta, što su bile dve odlične prilike za promovisanje škole i Akademije strukovnih studija.

Osim gore spomenutih aktivnosti, na diseminaciji se konstantno radi tako što se web sajt projekta redovno ažurira. ECBAC radio sada ima mnogo bogatiji program, a u međuvremenu je pripremljeno i drugo izdanje elektronskog biltena o ECBAC projektu. Svi partneri na projektu će putem mejla dobiti ovo izdanje biltena.

Tokom drugog dana sastanka, uspešno su održani prvi konstitutivni sastanci Odbora direktora, Senata i Saveta Akademije kao i Studentskog servisa i ICT servisa.

Svaka visoka škola koja je članica ECBAC konzorcijuma ima svoje predstavnike u svakom od gore spomenutih tela Akademije. Odbor direktora se sastoji od osam direktora škola, članovi Senata su direktori osam škola i po jedan predstavnik sa svake od osam visokih škola. Savet, Studentski servis (koji za sada ima 6 članova) i IT servis svaki ima po osam članova među kojima je po jedan predstavnik sa svake od osam partnerskih institucija. Skoro sva odabrana lica su prisustvovala sastancima. Direktori škola u Vranju i Prokuplju nisu mogli da prisustvuju sastancima zbog drugih obaveza, ali su uverili članove konzorcijuma da su voljni da potpišu sporazume i preuzmu odgovornosti kao članovi tela u okviru Akademije.

Na kraju sastanka, ponovljeno je da svi partneri treba da pripreme kompletnu projekatsku dokumentaciju i da je dostave što je pre moguće finansijskom sekretaru projekta gospođi Sanji Kovačević. Od juna 2015. god. neće biti moguće vršiti nove isplate na Tempus projektu. Sva dokumentacija mora da bude spremna mesec dana pre datuma određenog za završetak projekta.

Sledeći sastanak konzorcijuma zakazan je za 27. i 28. maj 2015. god. na Visokoj železničkoj školi u Beogradu. Sledeći studentski sajam, nakon sajmovu u Ćupriji, Užicu i Nišu, biće organizovan na Visokoj školi u Beogradu 27. maja 2015.

Zapisnik vodila
Danica Milošević
Sekretar ECBAC Tempus projekta